

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Nieuwegein;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 9 februari 2021;

gelet op het aangenomen amendement A102;

besluit:

1. De omgevingsvisie Nieuwegein verstedelijkt en vergroent vast te stellen, met daarin de keuzes gebaseerd op bestaand beleid zoals opgenomen in de omgevingsagenda (2018-338), de richtinggevende uitspraken (2020-006), en aangevuld met de volgende drie extra keuzes:
 - a. Voor alle nieuwbouw is het uitgangspunt minimaal energieneutraal (BENG 3 = 100%) en GPR 8, waarbij de energieprestatie voor:
 - o Alle nieuwe appartementen (tot en met vier woonlagen) beter is dan BENG 3 = 100%)
 - o Alle nieuwe grondgebonden woningen beter is dan Nul-op-de-meter (NoM-plus).
 - b. We streven ernaar dat 50% van alle nieuwe woningen betaalbaar is (tot €991,- prijspeil 2020)
 - c. Bij transformatie van bestaand vastgoed naar woningen hecht de gemeente eraan dat de transformatie voldoet aan eenzelfde woonuitstraling, ruimtelijke kwaliteit en wooncomfort als in geval van nieuwbouw.
2. De nota "Beantwoording zienswijzen omgevingsvisie Nieuwegein" vast te stellen.
3. Met vaststelling van de omgevingsvisie Nieuwegein verstedelijkt en vergroent (beslispunt 1) wordt de Structuurvisie Nieuwegein verbindt ingetrokken.

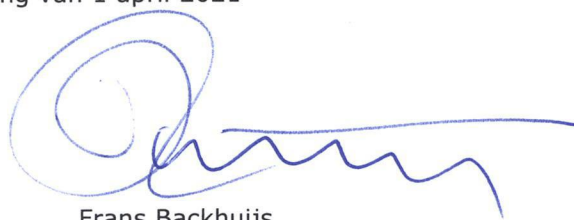
Bladnummer 2/2

Onderwerp raadsbesluit

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 1 april 2021

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jan Karens', with a large loop at the end.

Jan Karens
Griffier

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Frans Backhuijs', with a large loop at the end.

Frans Backhuijs
voorzitter

Nieuwegein

**notitie beantwoording
ontwerp-omgevingsvisie**

Inleiding

Dit is een reactienota beantwoording inspraak ontwerp-omgevingsvisie. De ontwerp-omgevingsvisie heeft ter inzage gelegen van **4 november tot en met 16 december 2020**. Gedurende deze periode kon eenieder een inspraakreactie indienen. Van deze gelegenheid is gebruik gemaakt. Hieronder zijn de ingediende zienswijzen weergegeven in tabel vorm waarbij elke zienswijze beantwoorden.

= zienswijze leidt tot een aanpassing in de ontwerp-omgevingsvisie

Beantwoording reacties op de ontwerp-omgevingsvisie

Inbreng Avond van de Raad

	<i>Inbreng Avond van de Raad</i>	<i>Beantwoording gemeente</i>
0.1	VSP vraagt om een toelichting op de zorgcirkels t.a.v. wonen voor ouderen in de spelregels voor initiatiefnemers (Pagina 88 van de omgevingsvisie).	In de omgevingsvisie hebben we dit als volgt opgenomen. We denken dat het hiermee voldoende is toegelicht: <i>Binnen een cirkel van 400m rondom een concentratie van basisvoorzieningen (zoals supermarkten e.d.) heeft het ontwikkelen van woningen voor zelfstandig wonende ouderen voorrang.</i>
0.2	VVD vraagt zich af of het klopt dat we in City autoluw willen zijn (Pagina 49 van de omgevingsvisie), ook in relatie tot de parkeergarages City, die niet leeg moeten komen staan.	In de omgevingsvisie hebben we dit als volgt opgenomen. We denken dat het hiermee voldoende is toegelicht: <i>We zorgen ervoor dat City met verschillende vervoersvormen snel, comfortabel en veilig te bereiken is vanuit de rest van de stad en de regio. We stimuleren daarbij het gebruik van andere vervoersvormen dan de auto. Het doel is dat mensen de auto vaker laten staan, ten behoeve van de druk op de bereikbaarheid en ter bevordering van de gezondheid en duurzaamheid. <u>Tegelijkertijd houden wij oog voor de regionale functie van Cityplaza. De bezoekers die met de auto komen worden slim en efficiënt naar de parkeergarages geleid.</u></i>

	<i>Inbreng Avond van de Raad</i>	<i>Beantwoording gemeente</i>
0.3	CU vraagt zich af voor wie de wooncarrière bedoeld is. Dit is niet duidelijk opgenomen in de visie.	In de omgevingsvisie hebben we dit als volgt opgenomen: <i>Starters, jonge gezinnen en ouderen kunnen in Nieuwegein terecht voor een geschikte en betaalbare woning. Men kan hier blijven wonen en een wooncarrière maken.</i>

Ingebrachte zienswijzen

	Zienswijze reactie	Beantwoording gemeente
1.1	Stichting Bloeiend Nederland Ik heb de visie doorgenomen, kijkend naar hoe concreet de verhoging van biodiversiteit is opgenomen. In het onderdeel Groen en blauwe leefomgeving op blz. 46, vind ik bij punt 14 welk uitgangspunt is genomen rond stedelijk groen. 14. Bij de (her)inrichting van de openbare ruimte is het uitgangspunt om kwalitatief en effectief stedelijk groen te realiseren en/of toe te voegen dat bijdraagt aan klimaatadaptatie en aan de biodiversiteit en dat bestand is tegen uiteenlopende klimatologische omstandigheden. Daarnaast wordt in het hele document regelmatig gesproken over groen. Mijn vraag is welke invulling "groen" krijgt - hoe gaat de gemeente hierin investeren in biodiversiteit verhoging: - wat wordt verstaan onder 'effectief stedelijk groen' - welk groen draagt, volgens de invulling van de gemeente, bij aan biodiversiteit? Hoe gaat de gemeente om met bijvoorbeeld de huidige situatie van grote grasvelden in parken waar grote potentie is voor verhoging van biodiversiteit middels het aanleggen van wilde bloemenweides. Kan een investering in een dergelijke aanpak onder de omgevingsvisie vallen? Ik hoor graag hoe concreet de invulling van 'groen' gemaakt kan worden, zodat biodiversiteitsverhoging een structurele prioriteit in de aanpak en budget van Openbaar Domein is.	Het effectieve groen is het groen dat onderdeel uitmaakt van de groenstructuur Nieuwegein zoals verwoord in het Groenstructuurplan Nieuwegein. De groenstructuur bestaat uit: • Natuurgebieden • Lokale ecologische verbindingen • Stapstenen Kleine stukjes snippergroen maken daar geen onderdeel van uit. Al het groen kan bijdragen aan de biodiversiteit, maar het ene groen (natuur) draagt zeker meer bij aan de biodiversiteit dan het andere (sportveld). De groenstructuren in de gemeente hebben verschillende functies: recreatie, cultuurhistorie, landschap, biodiversiteit en klimaatadaptatie. De grasvelden in parken zijn met name aangelegd en worden als zondanig onderhouden om als recreatiegebied dienst te doen. Daarom heeft Nieuwegein al wilde bloemenweides – de vlinderoases – aangelegd en zijn de bushaltes van vegetatiedaken voorzien die o.a. bijdragen aan biodiversiteit en klimaatadaptatie. De omgevingsvisie heeft geen zelfstandig uitvoeringsbudget, uitvoering gebeurt via de programmabegroting. In de programmabegroting 2021 – 2024 (pagina 51) staat beschreven wat de gemeente komend jaar doet op het gebied van openbaar groen en biodiversiteit.

	Zienswijze reactie	Beantwoording gemeente
2.1 	Vitens N.V Dank voor delen van de concept omgevingsvisie van de gemeente Nieuwegein. Heel fijn dat de drinkwaterwinning is genoemd bij de ambities in de ondergrond. Klein detail is dat er tussen haakjes grondwaterbeschermingsgebieden staat. In Nieuwegein zijn echter geen grondwaterbeschermingsgebieden maar boringsvrije zones, deze hebben een andere mate van bescherming. Ik zou grondwaterbeschermingsgebieden vervangen door: boringsvrije zones: gebieden waar het grondwater beschermd moet worden.	Uw verbetervoorstel om grondwaterbeschermingsgebieden te wijzigen in boringsvrije zones is overgenomen. CONCLUSIE: De zienswijze leidt tot een aanpassing in de ontwerp-omgevingsvisie
2.2	Er zijn een aantal punten vanuit Vitens waar wij graag de aandacht op vestigen: Pag. 78: <i>"Ondergrond</i> <i>Om in de toekomst problemen te voorkomen streeft de gemeente Nieuwegein naar een duurzaam en zo goed mogelijk gebruik van onze leeflaag, de bodem en de diepere ondergrond. We zullen afwegingen moeten maken voor de opgaven die een claim doen op gebruik van dezelfde ondergrond zoals energiewinning en -opslag en drinkwaterwinning, alle infrastructuur maar ook de boomwortels die de bomen laten bloeien."</i> Ik ben erg benieuwd hoe deze afweging wordt gemaakt. In de ambities staan drinkwaterwinningen genoemd met daarbij de grondwaterbeschermingsgebieden (wat dus boringsvrije zones moeten zijn). Deze brengen provinciale regelgeving met zich mee wat wil zeggen dat er rondom de drinkwaterwinningen niet dieper geboord mag worden dan 40 meter. In deze gebieden is de afweging dus niet meer nodig, het zou mijn voorkeur hebben om dat hierin ook al te benoemen. Een voorbeeldzin om op te nemen: Omdat nadelige effecten van bodemenergiesystemen en aardwarmte (zoals warmte-koude opslag en geothermie) niet kunnen worden uitgesloten, zijn in boringsvrije zones bodemenergiesystemen en geothermie niet toegestaan vanaf de diepte vastgelegd in de Provinciale Milieuvordering. Dit creëert in mijn ogen helderheid wat wel en niet mogelijk is.	U heeft gelijk over de gebruik van de ondergrond tot een bepaalde diepte in boringsvrije zones. Dat wordt inderdaad geregeld in de provinciale milieuvordering. In deze Nieuwegeinse omgevingsvisie nemen wij niet alle bovengemeentelijke regels (Europa, Rijk en provincie) over om de visie leesbaar te houden. In deze passage op pag. 78 benoemen we alleen de verschillende thema's die spelen bij afwegingen voor de ondergrond. Verdere details zoals de uitsluiting van bodemenergiesystemen en geothermie volgen in uitwerking van beleid. Zoals wordt aangekondigd in keuze 3A-12: Vanwege de toenemende drukte in de ondergrond ontwikkelt de gemeente Nieuwegein beleid voor de ondergrond.

	Zienswijze reactie	Beantwoording gemeente
2.3	We zouden het mooi vinden als in de visie het onderwerp waterbesparing aan bod komt. De drinkwatervraag stijgt enorm. Daarnaast staan drinkwaterbronnen onder ruimtelijke druk. Vooral in droge perioden is zuinig zijn op water essentieel. Gemeenten staan dicht bij de burger en kunnen daardoor een belangrijke rol spelen in de bewustwording over drinkwaterverbruik en -verspilling. Gemeenten kunnen zelf het goede voorbeeld geven in hun eigen gebouwen en beleidskeuzes.	De omgevingsvisie is grotendeels gebaseerd op bestaand beleid (een beleidsneutrale overgang), voor waterbesparing is er nog geen bestaand beleid. Wij erkennen het belang van waterbesparing en zijn bereid om in de uitvoering van de omgevingsvisie (in omgevingsprogramma's) na te denken over instrumenten die waterbesparing onder de aandacht kunnen brengen. Op dit moment zien we geen noodzaak om hierover in de omgevingsvisie (ambitieniveau) iets op te nemen. De huidige praktijk is dat wij als gemeente de campagnes van Vitens (zoals zonnigweerzuinigmetwater) actief onder de aandacht brengen van bewoners en wij roepen als gemeente inwoners actief op om water te besparen. Dit zullen we blijven doen.
2.4	Samenvatting pag. 3: <i>"We benutten de kwaliteit van ons water en creëren waar mogelijk nieuw water, mede vanuit de doelstelling klimaatadaptief te worden."</i> Het zou mooi zijn als de ambitie niet alleen bestond uit het benutten van de kwaliteit van het water, maar ook het verbeteren van de kwaliteit van het water. Jullie benoemen nu wel expliciet de bodemverontreiniging, maar niet de waterverontreiniging.	De aangehaalde paragraaf is een samenvatting waarin niet alle onderwerpen kunnen worden benoemd. Waterkwaliteit en verontreiniging komen aan bod in de paragraaf groen blauwe leefomgeving (pag. 46 van de ontwerp-omgevingsvisie) <i>"De gemeente Nieuwegein ziet de waterkwaliteit in het stedelijk gebied als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente en waterschap en is bereid er gezamenlijk in te investeren. Thema's zoals medicijnresten, (micro)plastics, hormoonverstorende stoffen en exoten in het water pakken we op in regionaal verband."</i>
2.5	Pag. 46: Dit vinden wij heel prettig, dat dat zo genoemd staat: <i>"De gemeente Nieuwegein ziet de waterkwaliteit in het stedelijk gebied als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente en waterschap en is bereid er gezamenlijk in te investeren. Thema's zoals medicijnresten, (micro)plastics, hormoonverstorende stoffen en exoten in het water pakken we op in regionaal verband."</i>	Dank.
3.1	Wijk Platform Vreeswijk Gebaseerd op de toekomstvisie uit 2015 ligt nu een concept Omgevingsvisie voor de gemeente Nieuwegein op tafel. De titel verradt alvast de strijd tussen verstedelijking en groen.	In de omgevingsvisie geeft de gemeente aan wat de vraagstukken zijn waar Nieuwegein aan werkt en wat daarin de ambities van de gemeente zijn. In de onderliggende documenten wordt ingegaan op de uitvoering en het 'hoe' van de ambities. Keuzes die in de omgevingsvisie zijn

	Zienswijze reactie	Beantwoording gemeente
	Maar laten we niet op de zaken vooruitlopen; er zijn allerlei prachtige doelen ('keuzes') opgenomen, afgewisseld met mooie plaatjes. En wie is er nu tegen keuzes, waar je nauwelijks tegen kunt zijn. Wie is er tegen veiligheid? Of betere fietsroutes? Of een duurzame stad? Gelukkig worden die mooie woorden later nog vertaald in een omgevingsplan, dat al een stuk concreter moet worden en we kunnen inschatten wat er echt gaat gebeuren. Het verhaal laat zich lezen als een juichend verhaal over Nieuwegein, waarin vrijwel alles maakbaar is. Het lijkt in die zin op verkiezingsprogramma's, waarin de bomen tot in de hemel groeien. Daarin wordt slechts terzijde genoemd dat Nieuwegein niet overall verantwoordelijk is voor alles wat men in de Keuzes op onderdelen benoemt. Verduurzamen en klimaatneutraal maken van Nieuwegein doe je immers niet alleen. Maar is minimaal afhankelijk van private partijen om dat mogelijk te maken. Hoe Nieuwegein bedrijven en bewoners gaat verleiden tot maatregelen is in deze omgevingsvisie in ieder geval nog niet duidelijk. Vrijwel hetzelfde geldt in hoge mate voor het streven om van Nieuwegein minder autostad te maken. Ingezet wordt op meer gebruik van het OV en fietsvriendelijker. Maar hoe gaat dat eruit zien als de Provincie het OV aanbesteed en Vreeswijk nu al geen directe verbinding met het centrum meer heeft?	opgenomen staan concreter omschreven in onderliggende beleidsstukken en worden later uitgewerkt in omgevingsprogramma's en als het juridisch nodig is in het omgevingsplan. U noemt o.a. de verduurzamingsambities daarvoor kunt u bijvoorbeeld kijken in de 'Routekaart energieneutraal Nieuwegein' en 'Visie klimaatadaptatie'. Voor de uitwerking van de mobiliteitsambities kunt de kersverse mobiliteitsvisie Nieuwegein 2030 lezen.
3.2	Vooral voor Vreeswijk is van belang dat het koesteren van de historie ook werkelijk inhoud krijgt. De vraag is hoe zich dat in bouwlocaties – ook in Vreeswijk enkele van de 65 – vertaalt in bouwplannen. Dat wil overigens niet zeggen dat Vreeswijk moet veranderen in een openluchtmuseum en dat er geen ontwikkeling zou mogen zijn. Voor de vitaliteit van dit dorp (in de stad) is het van belang nieuwe mogelijkheden te benutten zonder de historie geweld aan te doen. Zo zijn wij ook benieuwd naar het 'beleefbaar maken van water'. Juist daar heeft Vreeswijk veel van, is daar eeuwenlang van afhankelijk geweest, en roept de vraag op hoe dit straks vertaald zal worden in een uitvoeringsprogramma van deze "keuze".	De bouwplannen voor Vreeswijk zullen moeten aansluiten bij de lokale situatie in Vreeswijk. Onder andere Welstand ziet daarop toe. De keuze voor het 'beleefbaar maken van het water' is nog niet uitgewerkt in concrete plannen.

	Zienswijze reactie	Beantwoording gemeente
3.3	In de ontwerp Omgevingsvisie is nogmaals helder geworden dat bedrijventerrein de Wiers-Zuid een belangrijke rol speelt in de beoogde bedrijvigheid in Nieuwegein, dus ook voor Vreeswijk. Jammer is wel dat het tegengaan van parkeeroverlast op het parkeerterrein geen 'keuze' is in deze omgevingsvisie. Waar al jaren gesproken wordt tussen WPV en gemeente is een oplossing nog niet in zicht. Dat is niet motiverend voor de participatie van bewoners.	Het onderwerp mobiliteit en parkeren landt in verschillende visies, programma's en plannen. In de omgevingsvisie in hoofdstuk twee, <i>een bedrijvige stad in een sterke regio</i>, geeft de gemeente haar visie op parkeren en mobiliteit in algemene zin weer. In de mobiliteitsvisie zijn verschillende mobiliteitsaspecten, doelstellingen en aandachtspunten nader beschreven. Specifieke ambities en concrete maatregelen komen terug in het mobiliteitsprogramma. Specifieke juridische regels met betrekking tot parkeren worden uitgewerkt in het omgevingsplan en komen terug in de APV. Zowel de omgevingsvisie als de mobiliteitsvisie zijn opgesteld met input van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Wat betreft parkeeroverlast op de Montageweg (Wiers-Zuid) kan het volgende worden aangegeven: Het onderzoeksbureau Ecorys heeft verkeerskundig onderzoek gedaan naar parkeerproblematiek op de Montageweg. In het onderzoek zijn meerdere oplossingen gepresenteerd waarvan een aantal als kansrijk worden geacht. De mogelijke oplossingsrichtingen worden met de raad besproken en krijgen vervolg.
3.4	Tot slot een opmerking over gezondheid. In de Omgevingsvisie wordt vermeld dat Nieuwegein extra aandacht wil besteden aan dit thema, omdat de gezondheid van Nieuwegeiners gemiddeld minder goed is dan in de rest van de regio. Er zijn meer mensen met gezondheidsklachten, zoals hart- en vaatziekten en overgewicht. Er worden door Nieuwegeiners ook vaker dan gemiddeld ongezondere keuzes gemaakt. Zo kiezen bovengemiddeld veel Nieuwegeiners ook voor korte afstanden van < 2,5 kilometer voor de auto als vervoermiddel. Een mooi streven om meer aandacht te besteden aan gezondheid. Wat daar schril bij afsteekt is de geringe aandacht voor de ligging van Nieuwegein tussen vier snelwegen. Drie autowegen en de Lek/ Amsterdam-Rijnkanaal. Deze verkeersaders beperken de uitstoot van kooldioxide en fijnstof niet tot de grenzen van Nieuwegein en hebben gevolgen voor de	Dat is een volledige juiste constatering. De ligging van Nieuwegein tussen de snelwegen benoemen we in hoofdstuk 1 dan ook als voordeel. Voor wat betreft de gezondheid heeft dit negatieve invloed op de luchtkwaliteit. De ligging van Nieuwegein tussen de omringende snelwegen kunnen wij niet veranderen. Wel kunnen we de fysieke leefomgeving inrichten zodat die aanzet tot gezonder leven, dat is de ambitie die we in deze omgevingsvisie beschrijven.

	Zienswijze reactie	Beantwoording gemeente
	gezondheid van Nieuwegeiners. Wonen en druk verkeer zijn wellicht nog te scheiden in Nieuwegein. Voor de invloed van buitenaf is dat een stuk lastiger.	
4.1	Wijknetwerk Batau Zuid Als ik het goed begrijp is de bedoeling van de nieuwe Omgevingswet (zie artikel 3.2) dat de Omgevingsvisie een document is dat de hoofdlijnen beschrijft van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving, de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling etc. Kortom, een hoofdlijndocument (dat later gedetailleerd en verfijnd wordt in programma's respectievelijk omgevingsplannen). Dat zie ik niet terug in uw concept. Zo is er sprake van gedetailleerd kaartmateriaal. Een pregnant voorbeeld is de kaart op pagina 41. Dat is moeilijk te rijmen met het beoogde karakter van een hoofdlijndocument. Mogelijk dat ten aanzien van de kaart(en) de bedoeling niet verder strekt dan het illustreren van de huidige situatie maar dat verdient dan scherp te worden vermeld.	De omgevingsvisie is wel degelijk een hoofdlijndocument. De vele ambities en keuzes doen dat niet direct vermoeden, maar als u kijkt naar de gedetailleerdheid van uitvoeringsprogramma's zoals 'Routekaart energieneutraal' of gebiedsprogramma's zoals 'Koersdocument City' dan is de omgevingsvisie de hoofdlijn voor al deze verschillende beleidsterreinen. De kaart op blz 41 geeft het netwerk van de woonwijken, de groenstructuur en de voorzieningen aan ter ondersteuning van de genoemde ambities voor een 'fijne en groene stad met een levendig centrum'.
4.2	Een ander punt dat veel ernstiger is, is dat op die kaart (op pagina 41) geen rekening is gehouden met de uitspraak van de Raad van State van 11 december 2019 waarbij de gemeente in niet mis te verstane bewoordingen terecht is gewezen vanwege het schrappen van de ecologische zone die direct ten zuiden van de Nedereindseweg loopt, gerekend vanaf de A2 tot aan de Batauweg. Wederom staat nu op de kaart (ditmaal van de concept-omgevingsvisie) deze ecologische zone niet als zodanig aangeduid maar als gebruiksgroen en stapsteen; dit terwijl de hoogste rechter het schrappen van deze ecologische zone onrechtmatig heeft verklaard en opdracht heeft gegeven om een en ander aan te passen. Mijn uitdrukkelijke verzoek (en dus ook mede dat van het wijknetwerk Batau-zuid) is om deze kaart geheel in overeenstemming te brengen met de uitspraak van de Raad van State. Wij vinden dat een andere optie niet mogelijk is uit een oogpunt van betrouwbaar bestuur. De opdracht van de rechter was ook niet mis te verstaan.	De desbetreffende aanduiding is per abuis overgenomen van ouder kaartmateriaal en in aangepast in de definitieve omgevingsvisie. CONCLUSIE: De zienswijze leidt tot een aanpassing in de ontwerp-omgevingsvisie
4.3	Op pagina 94 geeft u (in onderdeel A) aan dat u "de huidige beleidsstukken op het gebied van de fysieke leefomgeving beleidsneutraal (zonder aanpassing) meeneemt in de Ontwikkelingsvisie".	Methodologische verantwoording Er is een inventarisatie gemaakt van belangrijke visiedocumenten. Op basis van de inventarisatie zijn de beleidsstukken geanalyseerd

	Zienswijze reactie	Beantwoording gemeente
	In onderdeel B is die lijst ingevuld met een hele serie beleidsstukken. Het grootste deel van die stukken is echter sterk op uitvoering gericht en daardoor vanzelfsprekend zeer concreet en niet bepaald beperkt tot hoofdlijnen, zoals de bedoeling is van de Omgevingswetgever. Daardoor is volstrekt niet duidelijk wat u nu wél en wat u niet “meeneemt” in de Ontwikkelingsvisie. En ook is dan niet helder wat de beleidsmarges zullen zijn bij toekomstige vaststelling van omgevingsplan en programma’s. Graag een inhoudelijke reactie op voorgaande.	en geordend. In deze lijst is per document aangegeven wat: ambities, keuzes en/of opgave zijn. Het is belangrijk te constateren dat het vanwege de opzet van de omgevingsvisie niet mogelijk of wenselijk is de inhoud van alle beleidsstukken mee te nemen. Nadat een inventarisatie is gemaakt zijn de beleidsstukken nader inhoudelijk geanalyseerd en zijn gesprekken gevoerd met betrokken beleidsmedewerkers. Daarna is op hoofdlijnen een keuze gemaakt om bepaalde inhoud wel- of niet te laten landen in de omgevingsvisie. Daarbij zijn stukken verwerkt die een ruimtelijke/fysieke inslag hebben, een visiedocument zijn en zoveel mogelijk een formeel karakter hebben (bekrachtigd door de gemeenteraad) Van de beleidsstukken zoals in de bijlage genoemd, hebben we de ambities en hoofdkeuzes overgenomen in de omgevingsvisie. De uitvoering om deze ambities en hoofdkeuzes te realiseren zal in omgevingsprogramma’s landen. In sommige gevallen is het nodig om juridische regels op te stellen om een ambitie of keuze te realiseren. Die juridische regels zullen in het omgevingsplan worden opgenomen.
4.4 	Ten slotte merk ik in het bijzonder op dat in de lijst met stukken op pagina 95 onder het kopje “Groene en blauwe leefomgeving” ook het Groenstructuurplan wordt genoemd. Ons specifieke bezwaar daartegen houdt direct verband met onze zienswijze nr. 2 hierboven. De Raad van State heeft namelijk de keuze uit dat Groenstructuurplan om de ecologische zone ten zuiden van de Nedereindseweg te schrappen als onrechtmatig beoordeeld. Het zogenaamd “beleidsneutrale meenemen” van het Groenstructuurplan is reeds daardoor niet mogelijk zonder op zijn minst plaatsing van een heldere kanttekening. Zulk een kanttekening hebben wij echter niet aangetroffen. Wij verzoeken u om op zijn minst een dergelijke kanttekening te plaatsen.	De desbetreffende aanduiding is per abuis overgenomen van ouder kaartmateriaal en in aangepast in de definitieve omgevingsvisie. Actualisaties van beleidsstukken zijn meegenomen in de omgevingsvisie. Het Groenstructuurplan is op dit onderdeel als gevolg van de Raad van State uitspraak feitelijk gewijzigd en dit staat nu juist in de omgevingsvisie. CONCLUSIE: De zienswijze leidt tot een aanpassing in de ontwerp-omgevingsvisie

	Zienswijze reactie	Beantwoording gemeente
5.1	TenneT TSO B.V. Onlangs is via de Staatscourant bekend gemaakt dat de ontwerp-omgevingsvisie ter inzage ligt. Van de mogelijkheid om een reactie in te dienen maakt TenneT TSO B.V. (hierna TenneT) bij deze gebruik. Binnen uw gemeente bevinden zich twee hoogspanningsverbindingen en een hoogspanningsstation die in beheer en eigendom zijn van TenneT. Voor uw informatie is eventueel een DWG/SHP/PNG bestand op te vragen via mail bij ruimtelijkeplannen@tennet.eu. Bij de Elektriciteitswet 1998 (de "E-wet") is TenneT aangewezen als beheerder van het landelijk hoogspanningsnet, welke aangeduid is als vitale infrastructuur. Zij is daarmee verantwoordelijk voor een ongestoorde werking van dit net om daarmee de levering van elektriciteit zo goed mogelijk te kunnen garanderen. In dat kader is het optimaal beheren, onderhouden en veiligstellen van nieuw te realiseren en gerealiseerde assets ten behoeve van een ongestoorde ligging en aanwezigheid daarvan gedurende de gehele levensfase een zeer belangrijke kerntaak van TenneT. Uitgangspunt daarbij is dat deze vitale infrastructuur een gepaste bescherming verkrijgt en behoud in ruimtelijke plannen en besluiten die worden op- en vastgesteld voor zowel de onder- als bovengrond. Dit alles met als doel deze infrastructuur niet te verstoren en deze op een effectieve en efficiënte manier in stand te kunnen houden en beheren. Door de aanwezigheid van de hoogspanningsverbindingen en het hoogspanningsstation vormt TenneT een van de ruimtevragers en belanghebbenden binnen uw gemeente. Deze bestaande assets wensen wij op een juiste manier te borgen en te behouden ten behoeve van de leveringszekerheid. Het bovenstaande brengt met zich mee dat TenneT u verzoekt om op een passende wijze rekening te houden met de aanwezigheid van deze bestaande vitale infrastructuur in uw omgevingsvisie en eventuele doorwerking naar bestemmingsplannen, inpassingsplannen c.q. omgevingsplan(nen). Met het oog op de Energietransitie en de bijbehorende ambities binnen de gemeente Nieuwegein kunnen er de komende jaren diverse	Wij delen uw mening dat er sprake is van deze vitale infrastructuur en zullen op passende wijze rekening houden met de aanwezigheid van deze bestaande vitale infrastructuur in een doorwerking naar bestemmingsplannen, inpassingsplannen c.q. omgevingsplan In het traject naar de Regionale Energiestrategie 1.0 U16 trekken wij nadrukkelijk op met Stedin om de mogelijk noodzakelijke netuitbreidingen/wijzigingen elektra-assets (elektriciteitsleidingen en elektriciteit verdeelstations) goed in te passen in de fysieke leefomgeving.

	Zienswijze reactie	Beantwoording gemeente
	netuitbreidingen/wijzigingen plaatsvinden om de klimaatdoelstellingen te kunnen nakomen. Hiervoor is ruimte nodig. Wij gaan er vanuit dat de gemeente zich bewust is dat er als gevolg hiervan mogelijke uitbreidingen of aanpassingen van energie-infrastructuur nodig is en hiervoor ruimte inpast. Na het doornemen van uw omgevingsvisie willen wij graag de volgende opmerkingen maken met betrekking tot de aanwezige assets van TenneT en vragen uw aanvullende aandacht voor de volgende ontwikkelingen:	
5.2	Duurzame energie opwekking: Voor het aanwijzen van gebieden voor duurzame energie wordt verzocht om rekening te houden met voldoende afstand ten opzichte van onze assets.	Wij zullen rekening houden met voldoende afstand in onze zoektocht naar gebieden voor duurzame energie ten opzichte van uw assets.
5.3	Energietransitie: Eveneens verzoeken we om betrokken te worden (blijven) bij de doelen met betrekking tot de energietransitie.	Wij zullen TenneT blijven betrekken bij de energietransitie Nieuwegein.
5.4	TenneT als vooroverlegpartner: Als laatste wil ik verzoeken om TenneT te betrekken bij de ontwikkelingen/uitwerkingen van de omgevingsverordening, specifiek met betrekking tot Energie. Daarnaast willen we graag actief betrokken worden bij de ontwikkeling/uitwerking van het Omgevingsplan en met de gemeente afstemming hebben en vernemen graag uw reactie of dit mogelijk is. U kunt hiervoor een mail sturen naar ruimtelijkeplannen@tennet.eu Bijlage: In de toegevoegde bijlage zijn situaties aangegeven die de leveringszekerheid en veiligheid (nadelig) van bestaande infra kunnen beïnvloeden en daardoor uitval kunnen veroorzaken. Grootschalig falen van het landelijk hoogspanningsnet kan leiden tot maatschappelijke ontwrichting. Aan het voorkomen daarvan draagt een goede publiekrechtelijke bescherming bij. Bij deze het verzoek om ontwikkelingen die mogelijk de betrouwbaarheid en veiligheid van het functioneren kunnen schaden, vooraf af te stemmen met TenneT en pas toe te staan na een positief verkregen schriftelijk advies van TenneT.	Wij gaan er vanuit dat TenneT graag betrokken wordt bij de uitwerking van de omgevingsvisie, daar wij als gemeente geen omgevingsverordening op mogen stellen. Dat zeggen wij graag toe. We betrekken TenneT graag bij de uitwerking van de ambities voor wat betreft het thema Energie in de omgevingsvisie en de juridische vertaling daarvan in het omgevingsplan. Te zijner tijd zullen wij met u contact opnemen.

	Zienswijze reactie	Beantwoording gemeente
	Staalkaart TenneT: TenneT bereidt zich voor op de Omgevingswet en werkt daarom onder andere aan een staalkaart voor het hoogspanningsnet in omgevingsplannen. Omdat in omgevingsplannen, meer dan in bestemmingsplannen, zal worden gestuurd op doelstellingen, zal de staalkaart vanuit de doelstelling van TenneT worden geformuleerd. Die doelstelling wordt uitgewerkt in bouwstenen voor het omgevingsplan. Naar verwachting is de staalkaart gereed eind 2020 of begin 2021. Daarna zal deze aan gemeenten en provincies worden gestuurd met het aanbod van TenneT om mee te denken met het op duurzame wijze opnemen van het hoogspanningsnet in omgevingsplannen/-verordeningen.	
6.1	Fietzersbond Nieuwegein Hierbij ontvangt u onze reactie op de ontwerp-omgevingsvisie van Nieuwegein. We zijn als Fietzersbond-afdeling positief verrast door de aandacht voor lopen en fietsen in de visie. We zien de visie als een goede basis voor (mobiliteits)programma's die zorgen voor de daadwerkelijke uitvoering van deze ambities. Wel vragen we ons af, hoe het gedachtengoed van de toekomstige mobiliteitsvisie landt in deze omgevingsvisie. Ten tijde van het schrijven van deze reactie was de inhoud van de mobiliteitsvisie nog niet bekend. Ook benadrukken we graag, dat beleid moet landen in uitvoering en dat uitvoering net zo veel aandacht verdient als beleid. Van de mooie ambities die in het GMP+ staan -lopen, fietsen en ov gaan voor de auto- is op straat helaas bitter weinig te merken. Hoe denkt u deze zelfde ambities nu wel waar te maken?	Dank. Voor de plannen om deze ambitie invulling te geven verwijzen we u naar het mobiliteitsvisie / programmatraject waarin u ook betrokken bent.
6.2	Pagina 17: • Het hoofdfietsroutenetwerk is niet correct weergegeven. Op de kaart zijn alleen de regionale hoofdfietsroutes aangegeven, en niet de stedelijke hoofdfietsroutes, zoals die staan vermeld in het Gemeentelijke Mobiliteitsplan+ uit 2014 (op p12 van het GMP+). Toevoeging van deze stedelijke routes, waaronder de gemarkeerde routes van Fietsnet Nieuwegein, is essentieel. De routes die nu op de kaart op p17 staan aangegeven zijn voor een groot deel de routes langs gebiedsontsluitings- of	De opmerkingen is verwerkt. De kaart op p.17 bevat nu het regionaal hoofdnetwerk en het stedelijk hoofdnetwerk uit het GMP+, alsmede de ontbrekende schakels van het GMP+ die inmiddels gerealiseerd zijn. De gestippelde route langs de Vreeswijkse/Jutphasestraatweg is per ongeluk gestippeld ingetekend.

	Zienswijze reactie	Beantwoording gemeente
	wijkwegen, die fietsers juist gevaarlijk vinden en waar veel ongelukken gebeuren; • Ook is de route langs de Vreeswijkse/Jutphasestraatweg gestippeld. Wat betekent dit? • De regionale hoofdfietsroutes langs de Galecopperdijk (naar het Utrechtse Papendorp) en de route langs het Hooglandse Jaagpad (naar IJsselstein) ontbreken. Het fietspad langs de A.C. Verhoefweg staat aan de verkeerde kant van de weg ingetekend.	CONCLUSIE: De zienswijze leidt tot een aanpassing in de ontwerp-omgevingsvisie.
6.3 	Pagina 23: De kaart is niet compleet. Zie ook de opmerkingen bij p17 en verder: • De fietsroute langs de A2 over de Lek ontbreekt; • De (toekomstige) fietsroute langs de A27 over de Lek ontbreekt; • De geplande fietsbruggen over de Doorslag en naar Rijnhuizen (waarover wel op pagina 49 wordt gesproken bij keuzes 11 en 12) ontbreken;	Bullet 1 en bullet 2: geaccepteerd en verwerkt in de kaart op p. 23. Bullet 3: Indiener heeft gelijk dat er 2 bruggen op de planning zijn, zoals genoemd op p. 49. De locaties van deze bruggen is echter nog niet besloten, dus op de kaart verwerkt als "indicatief: toekomstige fietsverbinding". CONCLUSIE: De zienswijze leidt tot een aanpassing in de ontwerp-omgevingsvisie
6.4	Pagina 34: De zin onder 4 'De ruimtelijke kwaliteit en identiteit van Nieuwegein als groene stad aan het water moeten beter worden benut' en de blauwe lijn op de kaart die 'Duidelijk gezicht langs het water ontwikkelen' weergeeft, zijn ons uit het hart gegrepen: • We pleiten voor het omvormen van de route langs de Vreeswijkse/Jutphasestraatweg tot fiets-wandelboulevard in de geest van Het Lint in Leidsche Rijn; • Mooi dat ons idee voor een historische fietsroute 'Route Imperiale no 2' is overgenomen. In onze Fietsvisie Nieuwegein 2040 pleitten wij ook al voor het herstellen van de route langs de Henkel, bijvoorbeeld met een vlonderpad over het water, via een brug bij de Doorslagsluis. Samen met de nieuw te bouwen fietsbrug naar Rijnhuizen kan dit een prachtige Henkel-Dreieck worden. Ook andere historische routes verdienen opwaardering tot historische fietsroute, zoals bijvoorbeeld de Randijk en de Nedereindseweg. Omvorming tot comfortabele fietsstraat of fietspad met aandacht voor de geschiedenis van de route kan hier hand in hand gaan.	Dank voor uw suggesties. Wij geven deze ideeën mee aan de mobiliteitscollega's.

	Zienswijze reactie	Beantwoording gemeente
6.5	Pagina 47: We zijn blij met het uitgangspunt dat de openbare ruimte uit moet nodigen tot lopen en fietsen. Maar wat betekent dit? Wij doen enkele suggesties voor toevoegingen: • Voldoende brede fietspaden volgens CROW-richtlijn • Herkenbare en overzichtelijke fietsroutes • Obstakelvrije wegen en paden (zonder paaltjes!)	Indien mogelijk nemen wij uw suggesties mee in de uitwerkingen van de omgevingsvisie in omgevingsprogramma's.
6.6	Pagina 49: De keuzes 10 en 11 ondersteunen wij van harte, bij 12 zien we graag de toevoeging fiets/voetgangersbrug in plaats van brug over de Doorslag;	Dank. Onder die brug verstaan wij fiets/voetgangersbrug, zoals in het document Gebiedsopgave City (2019-391) staat vermeld.
6.7	Pagina 65: • Op de kaart mist de ontbrekende schakel fietsbrug langs A27 over de Lek; • Bij de regionale fietsroutes mist de route over de Nieuwe Heemsteedsebrug; • De belangrijke regionale hoofdfietsroute over de Nieuwegeinsebrug naar Houten en Utrecht Science Park is vergeten. Hier rijden bijna 3000 fietsers per etmaal!	Opmerking geaccepteerd en verwerkt: het regionaal hoofdnetwerk uit het GMP+, alsmede de ontbrekende schakels van het GMP+ die inmiddels gerealiseerd zijn, zijn verwerkt op de kaart op p. 65. CONCLUSIE: De zienswijze leidt tot een aanpassing in de ontwerp-omgevingsvisie
6.8	Pagina 67: We ondersteunen de keuzes voor beweegvriendelijke en toekomstbestendige mobiliteit en het opheffen van de barrièrewerking van infrastructuur. • De keuze 'De gemeente investeert steviger in wandel- en (snel)fietswegen' vinden we een loffelijk streven, maar wat betekent dit? Dit moet concreter!	De omgevingsvisie wordt verder uitgewerkt in omgevingsprogramma's. In het mobiliteitsprogramma wordt deze keuze concreter uitgewerkt
6.9	Pagina 77: Verkeer en veiligheid: Dit vinden wij top: • Bij drukke situaties waar de verkeersveiligheid in het gedrang komt krijgen fietsers en voetgangers voorrang. Dit betekent wat ons betreft dat doorgaande fietsroutes en -routes in de voorrang komen ten opzichte van het autoverkeer. Wij kijken uit naar de uitwerking van deze visie in programma's en leveren daar graag een bijdrage aan!	Dank.

	Zienswijze reactie	Beantwoording gemeente
7.1	GGD Regio Utrecht Allereerst onze complimenten voor de wijze waarop het stuk is geschreven. De overzichtelijk opbouw maakt het een prettig en leesbaar stuk. Daarnaast zijn wij blij te zien dat het thema gezondheid, en dan met name gezondheidsbevordering, in veelvoud aan bod komt en dat "gezond stedelijk leven" genoemd wordt als één van de doelen bij ruimtelijke ontwikkelingen. De GGD kan desgewenst meedenken bij het concreet maken van gezondheidsbevordering en bijbehorende activiteiten, bijvoorbeeld m.b.t. het genoemde blauw en groen in de wijk, en voorzieningen op loop- of fietsafstand zodat bewegen bevorderd wordt. De GGD streeft echter naar een gezonde leefomgeving, en dat houdt naast gezondheidsbevordering ook gezondheidsbescherming in. Een omgeving waar de milieubelasting door onder meer luchtverontreiniging, geluidsbelasting en geur zo gering mogelijk is. Met betrekking tot het thema gezondheidsbescherming geven wij graag het volgende mee. Voor de fijne en groene stad die beoogd wordt, staan zes principes voor gezond stedelijk leven genoemd die de GGD volledig onderschrijft (onder punt 5 op blz. 43). Verderop in de visie, waar de woningbouw en groei-ambities worden beschreven (o.a. blz. 58, 66) komen deze principes echter onder druk te staan. Dit is in het bijzonder het geval bij het aanwijzen van de A12 zone als de uitgelezen plek voor verstedelijking. Vanuit het oogpunt van gezondheid zijn tegen woningbouw langs de snelweg grote bezwaren. De GGD is dus kritisch over deze keuze. De landelijke GGD-richtlijnen voor luchtkwaliteit en geluidhinder leggen hiervoor de basis, tezamen met het GGD-document 'Kernwaarden voor een gezonde leefomgeving'. Hieronder, zeer beknopt, onze belangrijkste bezwaren. Desgewenst kunnen we hier uitgebreider op ingaan.	Hartelijk bedankt voor uw reactie. Wij maken graag gebruik van uw aanbod om mee te denken bij het concreet maken van gezondheidsbevordering en bijbehorende activiteiten.
7.2	Luchtverontreiniging: Intensief verkeer zoals op de snelweg A12 (en A2 die aan de Westkant het beoogde gebied begrenst) geeft veel lawaai en luchtverontreiniging. Langdurig verblijven nabij drukke wegen geeft een verhoogd risico op hart- en vaatziekten en luchtwegaandoeningen. De groei van kinderlongen op dergelijke plekken blijft achter. Daarom adviseert de GGD om afstand te	Ook ons doel is om voorzieningen waar langdurig verblijf van mensen plaatsvindt niet te plaatsen in gebieden met slechte luchtkwaliteit. De techniek schrijdt voort, waardoor er, zeker in de toekomst, minder luchtverontreiniging vanwege verkeer zal optreden.

	Zienswijze reactie	Beantwoording gemeente
	houden tussen voorzieningen waar langdurig verblijf van kwetsbare mensen plaatsvindt en drukke wegen: “Geen woningen, scholen, kinderopvang en zorgcentra realiseren binnen 300 meter van de snelweg, onafhankelijk van de vraag of aan de wettelijke grenswaarden wordt voldaan”. Onder die wettelijke grenswaarden vindt namelijk nog steeds gezondheidsschade plaats. Het feit dat verontreinigde lucht een complex mengsel is dat varieert in samenstelling maakt een afstandsmaat het meest geschikt om de gezondheid te beschermen.	Het afstandscriterium lijkt daarmee niet geheel een juiste te zijn om op die ontwikkelingen te kunnen inspelen. Mocht er sprake zijn van voorzieningen waarbij langdurig verblijf van mensen in potentiële gebieden met slechte luchtkwaliteit plaatsvindt dan stemmen wij met u af.
7.3	Geluid: Er is steeds meer wetenschappelijke onderbouwing van de gezondheidseffecten door geluid. Het gaat dan niet alleen om hinder, maar ook effecten op slaap (slaapverstoring), effecten op leerprestaties en mentale gezondheid, effecten op het ongeboren kind, effecten op het cardiovasculaire en metabole systeem, en effecten op het gehoor. Bij het bepalen van de hoogte van de huidige wettelijke geluidsnormen is met deze gezondheidseffecten geen rekening gehouden. Deels omdat bij het vaststellen van de normen nog niet al deze gezondheidseffecten bekend waren, maar ook omdat bij het opstellen van de normen naast gezondheid ook andere aspecten zijn meegewogen, zoals mobiliteit, economie en woningbouw. Door de toenemende kennis over de gezondheidseffecten van (langdurige) geluidsbelasting, worden deze normen steeds meer als onwenselijk hoog gezien. De GGD hanteert daarom lagere advieswaarden. Een locatie langs een snelweg zal daar niet aan kunnen voldoen.	Uw constatering ten aanzien van geluid en de effecten daarvan op de gezondheid onderschrijven wij. Geluid van een snelweg kan goed worden afgeschermd door geluidswallen. Lagere advieswaarden vragen daarbij wel om betere/hogere afscherming. Bij de gedachtevorming over de A12-zone zal geluid vanwege de naastgelegen rijkswegen een belangrijk onderwerp zijn.
8.1	Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden Het waterschap is betrokken geweest bij de totstandkoming van de visie. Het afgelopen jaar heeft het waterschap deelgenomen aan diverse bijeenkomsten. Onze conclusie: Wij zijn van mening dat water- en klimaatbelangen binnen de omgevingsvisie een prominente plaats hebben gekregen. Met de geformuleerde ambities realiseert de gemeente een gezonde- en duurzame leefomgeving, waarbij het gebied is voorbereid op klimaatveranderingen.	Hartelijk bedankt voor uw reactie. Zoals nu al gebruikelijk in onze werkwijze, zetten wij de vroegtijdige afstemming met het waterschap voort bij de beoordeling van initiatieven. Onder de Omgevingswet willen we het vooroverleg (het proces vóórdat een aanvraag is gedaan) nog meer benutten. De komende periode gaan we dan ook actief het gesprek aan met onze ketenpartners om dit proces verder te optimaliseren/ in te richten. Zo zullen we ook contact zoeken met het Waterschap om te kijken

	Zienswijze reactie	Beantwoording gemeente
	Opmerkingen op de visie: Om de ontwerp-omgevingsvisie verder te optimaliseren vragen wij u om onderstaande opmerking te verwerken. Wij vragen u bij de beoordeling van initiatieven (vanaf pag. 84) ook aandacht te besteden aan vroegtijdige afstemming met het waterschap (weging van het waterbelang). Voor veel initiatieven is naast een omgevingsvergunning ook een watervergunning nodig van het waterschap.	op welke wijze het waterbelang in een vroeg stadium van een initiatief kan worden meegenomen en hoe we het Waterschap bij het vooroverleg betrekken. Daarnaast maken wij de vergunninghouder in de omgevingsvergunning erop attent dat deze mogelijk ook toestemming van de waterbeheerder nodig heeft om zijn vergunning ook te kunnen uitvoeren. Dit zal niet veranderen. In sommige gevallen kennen we ook een bepaling in de bestemmingsplannen als er afstemming met het waterschap nodig is. Het is een goed aandachtspunten om alert op te blijven in onze werkprocessen.
9.1	Provincie Utrecht Met belangstelling heb ik kennisgenomen van het ontwerp van de Omgevingsvisie “Nieuwegein verstedelijkt en vergroent”, dat van 4 november tot en met 16 december 2020 voor een ieder ter inzage heeft gelegen. Met deze ambtelijke provinciale reactie wil ik u in de eerste plaats complimenteren met de heldere wijze waarop u de diverse opgaven en de doelstellingen voor de toekomst van uw gemeente heeft geformuleerd en verbeeld. De ogenschijnlijke tegenstrijdigheid tussen een verdere verstedelijking én vergroening heeft u bijeen weten te brengen in een heldere visie om te komen tot een aantrekkelijk, duurzaam, veilig en gezond Nieuwegein.	Dank.
9.2	In algemene zin constateer ik dat de kwalitatieve ambities in het ontwerp van uw gemeentelijke Omgevingsvisie op diverse thema’s, zoals bijvoorbeeld op erfgoed, gezondheid, woningbouw en klimaatdoelstellingen, nauw aansluiten bij de provinciale ambities en derhalve goede kansen bieden om in onderling overleg en samenwerking concrete uitvoeringsdoelstellingen te realiseren. De bestaande constructieve samenwerking op deze ontwikkelthema’s zetten wij graag voort in de uitvoeringsprocessen van uw omgevingsvisie.	Dank. Ook wij zetten de constructieve samenwerking op de ontwikkelthema’s graag met de provincie voort.

	Zienswijze reactie	Beantwoording gemeente
9.3	De ambitie om op kwalitatieve wijze verder te verdichten met daarbij ook ruime aandacht voor betaalbaar, toekomstbestendig en diversiteit van wonen sluit aan bij onze ambities en juichen wij dan ook toe. Op het gebied van woningbouw en transformaties is de provincie nauw betrokken bij de ontwikkelingen in Rijnhuizen en City en is Nieuwegein partner in de Woondeal U16 en Regiodeal Vitale Wijken. Wij waarderen deze samenwerkingen en zetten deze graag voort om de gezamenlijke ambities te realiseren.	Dank en wij zetten de samenwerking op de door u genoemde maar ook bij nieuwe projecten met u voort.
9.4 	Ook in de majeure opgave in de visie, zoals de A12-zone, City, Rijnhuizen en Laagraven werken wij reeds nauw met elkaar samen. Ik ben dan ook verheugd te vernemen dat de hieruit voortvloeiende opgaven in de gemeentelijke omgevingsvisie zijn geïntegreerd. Het valt wel op dat de visie terughoudend is voor wat betreft de ambities in de A12-zone. Dit gebied biedt enorme kansen voor Nieuwegein om zich als stad te verbinden met de regio en bijvoorbeeld een grotere diversiteit in woonmilieus te realiseren. Ik zou het waarderen als u in de visie voor dit gebied een ambitieuzer houding inneemt en daarbij ook de verbinding legt met de regionale onderzoekstrajecten ((MIRT-MRU, REP, etc.), de ontwerp omgevingsvisie provincie Utrecht en het Ontwikkelperspectief Utrecht Nabij.	Wij zien eveneens een grote opgave in de A12 zone. Dit gebied biedt inderdaad grote kansen voor Nieuwegein. Het gesprek daarover voeren we graag met onze regionale partners, onder andere in de door u genoemde onderzoekstrajecten. Met name het MIRT gebiedsonderzoek voor de A12 zone is hierin belangrijk om op basis daarvan onze ambities voor de A12 zone in te vullen. Onze omgevingsvisie 1.0 zijn we uitgegaan van bestaand beleid. Voor de invulling van de A12 zone en onze ambities daarop hebben we nog geen beleid vastgesteld. We gaan daar de komende jaren naar toe werken. We hebben voor dit moment alleen de uitgangspunten voor de A12 zone opgenomen. In onze omgevingsvisie staat aangegeven dat de A12-zone kan: • Bijdragen aan aanvullende woon- en/of woonwerkmilieus ten opzichte van het bestaande Nieuwegeinse aanbod. • Bijdragen aan een verbetering van de bereikbaarheid van Nieuwegein. • Bijdragen aan een verbetering van het parklandschap Nieuwe Hollandse Waterlinie. • Bijdragen aan gezond en duurzaam stedelijk leven

	Zienswijze reactie	Beantwoording gemeente
		We refereren in de inleiding van de omgevingsvisie aan regionale samenwerkingstrajecten zoals de REP, RES en de POVI. De resultaten daarvan hebben we geïncorporeerd in onze omgevingsvisie. Naar aanleiding van uw zienswijze hebben we dit meer expliciet gemaakt (zie pag.7 inleiding). In de inleiding van de visie is op pag. 7 opgenomen <i>De regionale visie zoals deze is neergelegd in de ruimtelijke contour, de daar op volgende verstedelijkingsstrategie en het integraal ruimtelijk perspectief landt in onze omgevingsvisie.</i> <i>Nieuwegein draagt bij aan verstedelijking op knooppunten en op de grote U, waar voor ons de A12-zone in zit. Voor de uitvoering daarvan zijn we mede afhankelijk van uitkomsten uit en afspraken in andere trajecten (Rijk en regio).</i> CONCLUSIE: De zienswijze leidt tot een aanpassing in de ontwerp-omgevingsvisie
9.5	Het doet mij deugd dat u in de visie ruime aandacht besteed aan de Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW). De Provincie Utrecht is, samen met de Provincies Noord-Holland, Gelderland en Noord-Brabant, siteholder van dit genomineerde Werelderfgoed. Vanwege de gedeelde verantwoordelijkheid is het proces van overleg en samenwerking van groot belang. Bij ontwikkelingen binnen het werelderfgoed voeren we graag vroegtijdig het gesprek. Hierin bieden gebiedsanalyses belangrijke bouwstenen voor verdere visievorming en gebiedsgerichte ontwikkelingen. Recentelijk is er door Gedeputeerde Staten een gebiedsanalyse voor Laagraven vastgesteld, waarin ook de kwetsbaarheden in het gebied worden geduid. Graag blijven wij in goed overleg en afstemming met u om op passende wijze invulling te geven aan een landschapspark voor beleving van de NHW. Datzelfde geldt voor het beleefbaar maken van de 'Route Imperiale' als belangrijke cultuurhistorische waarde in de Gemeente Nieuwegein. Deze weg is bepalend geweest voor de ontwikkeling van Jutphaas als lintdorp. Graag	Dank. Wij zetten de samenwerking met de provincie op de genoemde onderwerpen voort.

	Zienswijze reactie	Beantwoording gemeente
	zetten wij ons samen met u in om deze waarde voor de stad beter beleefbaar te maken en te versterken.	
9.6	Ook waardeer ik de verbinding die tussen de diverse thema's en klimaatadaptatie is gelegd. U stelt bovendien dat bij alle ontwikkelingen klimaatadaptatie een belangrijke voorwaarde is om in 2050 klimaatbestendig te zijn. Hieruit spreekt de grote waarde die u aan dit thema hecht. Natuurlijk ook gelet op de invloed die het heeft op een duurzame, gezonde en veilige leefomgeving. In de praktijk ervaren we dit ook, zo werken we intensief samen in de werkregio Water en Klimaat en bij verschillende projecten. In aanvulling op de visie, zien wij op dit thema nog extra kansen in de zone langs de Lek, die aansluiten bij de ontstaansgeschiedenis en identiteit van Nieuwegein. Ik zou het interessant vinden wanneer Nieuwegein zich sterker met de rivier verbindt en zich nadrukkelijker presenteert aan de Lek. In de Omgevingsvisie Provincie Utrecht hebben we de ambitie opgenomen voor een aantrekkelijke en toekomstbestendige dijk en omgeving langs de Neder-Rijn en Lek in 2030. Met ons programma Veilige en Mooie dijken geven we hier samen met waterschappen en gemeenten invulling aan. Wij hopen dat u deze ambitie met ons deelt en hier samen op wilt inzetten.	Wij delen uw ambitie van het 'veilige en mooie dijken'. Daarom neemt de gemeente ook deel en maakt onderdeel uit van de deelprojecten van de Sterke Lekdijk
9.7	Het ontwikkelen van openbare ruimten met aandacht voor (de kwaliteitsverbetering van) groen, sport/spel en ontmoeting, met andere woorden gezond stedelijk leven, is onderdeel van een integrale ontwerpopgave. Wij kunnen hierover met u meedenken. Bijvoorbeeld in het kader van de provinciale opgave Groen groeit mee of het programma Gezonde Leefomgeving. Voor wat betreft recreatieve mogelijkheden legt de visie de nadruk op het recreëren in de eigen leefomgeving. Het toegankelijker en zichtbaarder maken van waterlopen waardoor de wandel-, fiets- en vismogelijkheden groter worden is daarvan een voorbeeld. Het zou mooi zijn als op het gebied van recreatie, landschap en groen/natuur meer de verbinding met omgeving/regio wordt gezocht. Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan de groene scheg Kromme IJssel/Doorslag/Oudegein, de structuurwaarde van het inundatiekanaal Laagraven en de regionale positie van de recreatieplas Laagraven. De opgenomen regionale hoofdstructuur	Wij nemen deel aan de U16 Bestuurstafel Groen en Landschap. Hierbij wordt de verbinding met de regio gezocht op het gebied van groen en landschap.

	Zienswijze reactie	Beantwoording gemeente
	vraagt ons inziens om verdere uitwerking en aanvulling met structurelementen, (gewenste) verbindingen en relaties.	
9.8	Nieuwegein is ontworpen als autostad. Tegelijkertijd maakt Nieuwegein ook alweer geruime tijd de ontwikkeling door naar een focus ook op andere vormen van mobiliteit. Uw ambitie om mobiliteit duurzamer en groener (fiets, voet en OV) te maken past bij de ambitie van de provincie Utrecht. Daarom ondersteunen en faciliteren wij ook de aanleg van snelfietsroutes en fietsverbindingen in uw gemeente. Ook bij nieuwe ontwikkelingen in dit kader gaan wij ervan uit hierin samen op te kunnen trekken.	Dank. In onze mobiliteitsopgave op weg naar een duurzame en groene mobiliteit trekken wij samen met de provincie op en dat zullen wij blijven doen.
9.9	Vanwege de toenemende drukte in de ondergrond heeft de gemeente extra aandacht voor een duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening. Ook de provincie hecht hier grote waarde aan en staat dan ook open om u hierin te ondersteunen en adviseren. We herkennen ook de toenemende drukte in de ondergrond, waarin naast drinkwaterwinning ook energiewinning onze actuele aandacht heeft. Wij zouden u willen uitnodigen om over de situatie met de diverse typen winningen de afstemming op te zoeken met ons, maar ook met andere partijen zoals Vitens en Waternet.	In de op te stellen visie op de ondergrond zal waterwinning een onderwerp waarover wij met de provincie maar ook met Vitens en Waternet afstemming zoeken.
9.10	Concluderend merk ik op dat we gezamenlijk voor enkele belangrijke majeure opgaven staan; de A12 zone, City, Rijnhuizen en Laagraven. Daarnaast delen wij met u de ambities in de maatschappelijk opgaven, zoals gezondheid, klimaatadaptatie, duurzaamheid, veiligheid en circulariteit. Wij waarderen de huidige samenwerking in de opgaven en blijven hierin graag samen op trekken. Tegen deze achtergrond spreek ik dan ook de verwachting en bereidheid uit om elkaar bij de toekomstige uitvoering van deze gedeelde ambities op te (blijven) zoeken. Ik nodig uw gemeente graag uit om in gesprek en overleg te blijven over samenwerkingsmogelijkheden bij de uitvoering van de gedeelde ambities en doelstellingen in omgevingsprogramma's en omgevingsplan. Tot slot wens ik u een voorspoedige afronding en definitieve vaststelling van uw gemeentelijke Omgevingsvisie toe.	Dank. De gemeente zal nadrukkelijk de provincie blijven opzoeken om de samenwerkingsmogelijkheden en gedeelte ambities te blijven onderzoeken.

	Zienswijze reactie	Beantwoording gemeente
10.1	Gemeente Utrecht In uw visie beschrijft u mobiliteit op hoofdlijnen. U zet in op een modaliteitstransitie, waarbij verstedelijking in samenhang met mobiliteit wordt opgepakt. Tegelijkertijd wordt duidelijk dat er nog veel moet worden gefaciliteerd en keuzes daarin moeten worden gemaakt. Mobiliteit is net als het landschap een van de entiteiten die zich op veel vlakken niet laat vangen in gemeentelijke grenzen. We zijn op elkaar aangewezen om hier goed met elkaar naar te blijven kijken om zodoende het hoogste maatschappelijke rendement te realiseren. In uw visie laat u helder voor enkele gebieden zien wat de inzet is. Zo moeten de bedrijventerreinen goed bereikbaar voor vrachtverkeer blijven, Nieuwegein City goed per auto bereikbaar zijn en wil u tegelijkertijd een verschuiving naar meer lopen, fietsen en OV bewerkstelligen. Onze vraag is vooral welke impact dit (Nieuwegeins) verkeer heeft op de omliggende (snel)wegen en (regionale) OV/ fietsinfrastructuur. Lees bij dit-laatste ook de verbinding tussen Papendorp en Nieuwegein. Graag zien wij dat het 'wiel met spaken' als belangrijkste regionale OV systeem een plek in uw visie krijgt. Met name de as van Nieuwegein City, via Westraven en Merwedekananaal Zone naar Utrecht CS zal in het licht van MIRT en groeifonds een belangrijke verbinding blijven.	Gelijktijdig met de omgevingsvisie is ook een mobiliteitsvisie opgesteld. Daaruit is in ieder geval gebleken dat Nieuwegein een hoog autogebruik heeft en dat we gezien de toenemende druk op het hoofdwegennet een opgave hebben om ervoor te zorgen dat bij nieuwe ontwikkelingen het autogebruik niet evenredig toeneemt. Omdat voor elkaar te krijgen zijn substantieel betere alternatieven in fiets en OV noodzakelijk. Op het onderwerp 'wiel met spaken' hebben we de tekst in speerpunt 4C aangepast door aan te geven dat dit concept ons inziens de meeste kansen biedt om ook het Nieuwegeinse openbaar vervoer te versterken. We hebben dit ook verwerkt in de visiekaart. Aangepaste tekst in de visie: Speerpunt 4C, na de zin: vanuit een regionale visie.....noodzakelijke mobiliteitssprong. Toegevoegd: <i>De grootste kansen zien we daarvoor in de uitwerking van het concept 'wiel met spaken', waarmee Nieuwegein snellere en rechtstreekse OV verbindingen krijgt.</i> CONCLUSIE: De zienswijze leidt tot een aanpassing in de ontwerp-omgevingsvisie
10.2	U geeft in uw visie aan regionaal significant te kunnen bijdragen aan de opgaven van wonen en economie. U geeft aan andere gemeenten nodig te hebben om te voorzien in de bovenlokale behoefte voor recreatie en landschap en om de energiestrategie uit te voeren. Dit is vrij breed. Kunt u specifieker aangeven hoe u daar invulling in uw visie aan wil en kan geven? En wat u van andere gemeente hierin verwacht? Dit in het licht van de afspraken die we samen op regionaal niveau maken. Immers: we hebben elkaar hard nodig om de verschillende opgaven in samenhang te realiseren voor een regio waarin gezond stedelijk leven centraal staat.	Onze omgevingsvisie is een visie 1.0 gebaseerd op bestaand beleid. We kunnen dit op dit moment niet zo nauwkeurig kwantificeren. We realiseren ons terdege dat we elkaar binnen de regio nodig hebben. Op regionaal niveau moeten we ervoor zorgen dat de integrale opgaven zorgvuldig worden afgewogen en geprogrammeerd. Binnen Nieuwegein proberen wij uiteraard zo optimaal mogelijk invulling te geven aan ons aandeel van de opgave.
10.3	In uw visie laat u voor Laagraven vooral een bouwontwikkeling zien. Is het mogelijk om hierin ook nog een groen en recreatieopgave op te nemen?	Wij zien Laagraven Oost voornamelijk als een landschapspark met sterke cultuurhistorische waarde, zoals ook blijkt uit de

	Zienswijze reactie	Beantwoording gemeente
		gebiedsanalyse welke is opgemaakt door de provincie Utrecht als gevolg van de nominatie als Unesco Wereld erfgoed. Woningbouw in dit gebied is dan ook vooral bedoeld ter ondersteuning van de realisatie van dit parklandschap.
10.4	Utrecht en Nieuwegein werken gezamenlijk aan de uitwerking van de A12 zone. Samen met u en de overige partners werken wij dit verder uit. In dat licht willen wij verder met u in gesprek wat nieuwe infrastructuur (versterking OV, een (eventuele) bypass voor autoverkeer) betekent voor de ontwikkeling van de A 12 zone en mogelijke toekomstige ontwikkelingen rondom de A12 zone.	We trekken hier als partners in op en gaan hierover graag in gesprek. Deze samenwerking zetten we ook graag door in het MIRT-gebiedsonderzoek. Wij delen uw zorgen over de belasting van de A12. Tegelijkertijd zien wij dat de ruimteclaim in uw plan voor infrastructurele maatregelen in de A12 zone op Nieuwegeins gebied buitenproportioneel groot is. De A12 heeft al grote impact in dit stedelijk gebied. Uitbreiding van de weginfrastructuur in dit gebied past in onze ogen niet bij de kwaliteit van gezond stedelijk leven, zoals we met elkaar hebben vastgesteld in het kader van het REP-proces. Zeker niet gezien uw ambities om in deze omgeving een vierde stadscentrum met hoogwaardige leefkwaliteit te realiseren. We zien dan ook geen ruimte in de Galecopperzoom voor een regionale weg parallel aan de A12.